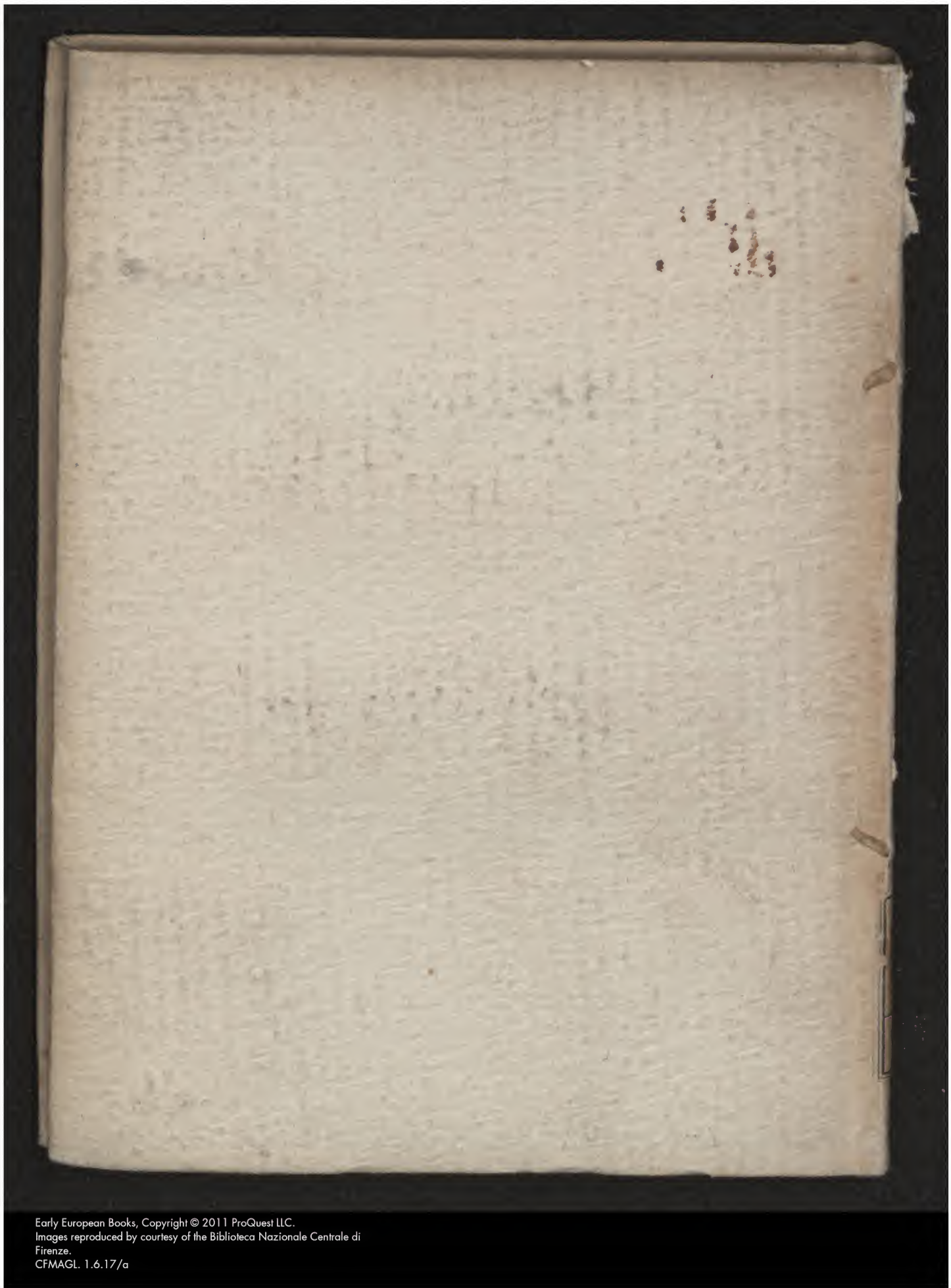

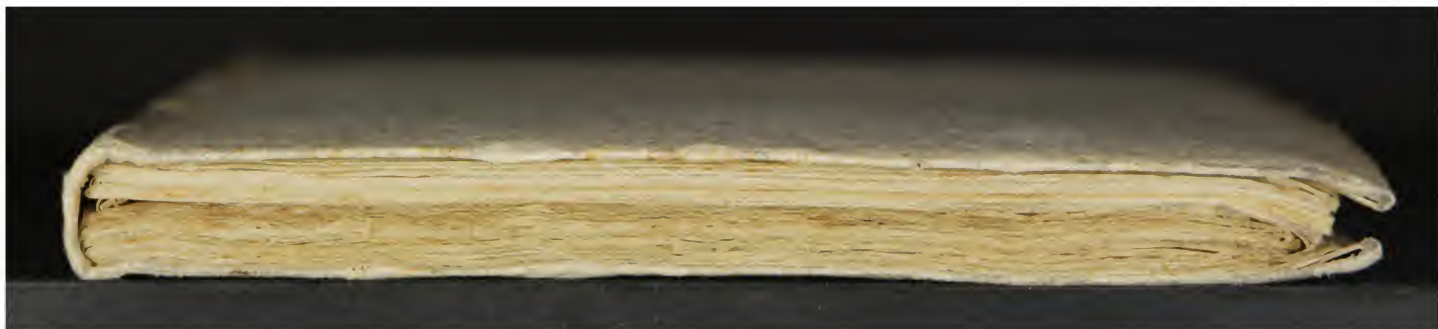
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.17/a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.17/a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.17/a

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
CFMAGL. 1.6.17/a

ORATIO

ACADEMICA

DE FORMIS RERVM PUBLICARVM:
HABITA

IN ACADEMIA RICOVRATORVM
A IO. COTTVNIO

^{AD}
ILLVSTRISSIMVM D.
BERTVCIVM
CIVRANVM,
PATRITIVM VENETVM.

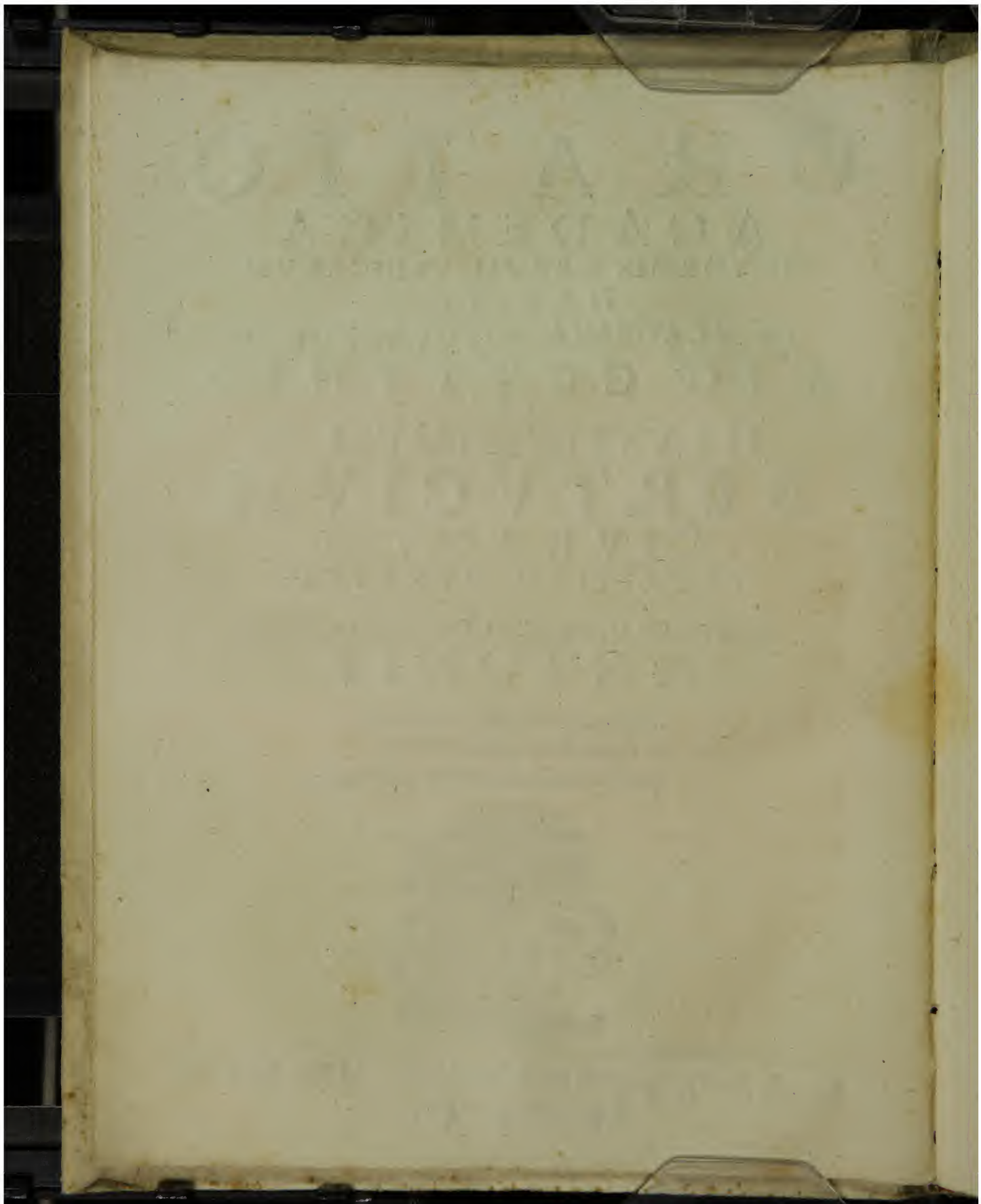
FILIVM ILLVSTRIS. ET EXCELLENTISS.
ANTONII.

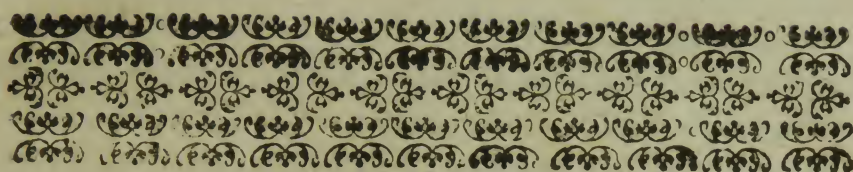
Morum probitate, eruditione,
& liberalium artium studiis
præstantem, ornatum, optimum.

Patauii, Ex Typographia Pauli Frambotti. M. DC. XXXVIII.
Superiorum permissu.

Illustrissimo, ac doctissimo D.
DOMINO BERTVCIO CIVRANO.

Filio Illustriss. & Excellentiss.

ANTONII.

J. O. COTTVNIVS. F. P. P.

*Abigebat olim ^a mellitus poeta,
Quoi dono lepidum nouum libellum,
Arida modo pumice expolitum?*

^a Catul-
lus epi-
gr. I.

*Ast ego nullus ambigo, cui donem hanc, quanquam ille-
pidam, orationem.*

Ciurane tibi: namque tu solebas

Meas esse aliquid putare musas,

*Iam tum, cum Patauii doctum & laboriosum virtu-
tis, ac litterarum iter caperes. In quo quidem Europa
Theatro summa cum omnium bonorum acclamatione ali-
quot annos, gloriosè decertasti: Grecam iuxta ac latinam
ἐκρητοπονιδίαν, καὶ πολυμαδίαν hausisti: uniuersæ Philosophiæ,
Naturalis æquæ, ac Morum stadium acri alacrique animo
cucurristi, tamque probè, integrè, sanctèque vixisti, ut
esses aliis validum, atq; vehemens, & virtutis exem-
plum, & gloriæ calcar. Me præterea cum ipse, tum In-
clyta, & Excellentissima tua Familia, arctiori quàm Gor-
diano, quod aiunt, obligationum nodo deuinxistis. Ac-*

A 2 cipe

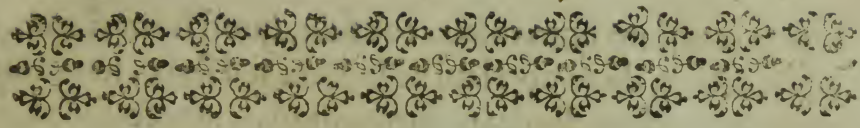

cipe ergo quicquid hoc est a me humaniter; mole quidem
exiguum, at mei erga te magni obsequii plenissimum sym-
bolum; ego verò ex intimo animi recessu Deum Opt. Max.
deprecor, ut te incolumem, sospitemque, inter magna Ci-
uranae Familiae Lumina, quamdiutissimè & seruet, &
tueatur, atque cum Homero dico,

εὐλαίης καὶ μίχα χαίρει, δεῖς δῖτος ὀλβίῳ δαίει,

ORA-

ORATIO ACADEMICA

De Formis Rerumpublicarum.

NIL est magnarum rerum fama velocius. Increbuit magnæ huius, inclytæque vestræ Aca-
demix instauratio actutum in dissitas terrarum
plagas: eximius virtutis ac sapientiæ huius splē-
dor incredibili celeritate longè latèque se se explicuit:
e remotissimis Orbis partibus iam nunc ad vestra vota,
suffragiaque concurrunt. Lis inter duas honestissimas
potentissimasque matronas, longè operosior, quàm quæ
olim inter duas illas, quæ de Hercule acri concertatione
contenderunt, excitata, post varia rerum discrimina,
tandem ad vestræ sapientiæ iudicalem vigorem defertur Lib. 4.
hodierna die. Ansam litis ac discordiæ Cornelius Tacitus cap. 33.
nuperrimè creditur porrexisse. Quæquidem matronæ
ocellum Græciæ, Athenas concordî animo, discordi ni-
miùm de re petiere, vt in supremo illo Areopagi iudicio,
in quo sine exordiis, & affectibus audiri consuetum erat, Mos in
suam quæque causam tutaretur. Illic inuersa rerum fa- Areopa-
cie deprehensa, & antiquo illo splendore, barbarico quo- go dicen-
dam squalore obsito conspecto, in summis adorta sunt di.
precibus, vt in præclarissimis Patauinis Athenis, ad gra-
uissimum hunc vestrum, ipsoque Areopagitarum inte-
griorem confesum, ea ipsa de re dicturis aditum impetra-
rem. Spopendi mecum hunc laborem futurum: primùm

ve-

Appian.
lib. 4. de
bell. ciu.
Et Va-
ler. Max;
lib. 8. c. 3

Descri-
bitur
Monar-
chia ex
Iconol.
Ripæ.

vestræ omnium humanitati confusus, quod honestissimis
his matronis, de re non leui ac ludicra, sed seria, magniq;
penſi ac ponderis dimicantibus benignas, arrectasque au-
res præbituri ſitis: Deinde, quia cuiſcunque ingenuo ma-
tronarum iuſſa capeſcere fas eſt. Si Hortenſia Q. Horten-
ſij filia, cum ordo matronarum graui tributo a Triumviris
Romæ eſſet oneratus, nec quiſquam virorum patrocini-
um eis accõmodare auderet, cauſam fæminarum apud
grauiffimos viros conſtanter ac feliciter egit, & impetra-
uit: ſi Amelia Sentia rea, cauſam ſuam, L. Titio, prætorẽ
iudiciũ cogente, magno populi concurſu egit, ac prima
actione cunctis pænè ſententiis liberata eſt, quid vetat
haſce etiam in hoc frequenti audiri concurſu? Verũ
prius mentis acie earum formam & habitum intueamini.

Accipite ergo animis, iuſtaſque aduertite mentes.

En prodit matrona oculis, vultuque ſuperba,

Ægide ferrata totum circundata pectus,

Et rubicunda nitet fulgente ſub ægide cyclas.

Tempora non fuluo Regum diademate cinctæ,

Sed rutilis Phæbi radiis, & luce coruſcant.

Indomitus ceruice Adamas, torquesque ſuperbi

Pectoris ima petunt; ſtat cunctis fulgidus ardor,

Firmaque gemmatis velantur crura cothurnis.

Terreſtri ſedet in ſphæra; tum pollice dextro

Bis duoſceptra gerit, ſed læuo deinde papyrum

Imperioſa tenet, qua ſcriptum eſt, OMNIBVS VNVS.

Parte ſui dextra leo trux decumbit, & anguis

Immani ſtans mole: iacent à parte ſiniſtra

Conuincti miſerè, & cincti diademate Reges.

Ante pedes faſces, gaza, vexilla pererrant:

Ar-

Arma timendorum Regum. Hæc sic ore profatur.

Quæ inter primas hominum societates prima vigui, & natura ipsa diſtante conſtituta fui, illa ego ſum Monarchia, ſive iuſta vnius in cæteros dominatio; quæ e ſyderea arce in terras demiffa, communi ſemper ſapientum ſuffragio, omnium Rerum publicarum, & dominandi formarum optima, præſtantiffima, & vt de me Ariſtoteles loquitur *πρῶτη καὶ θεοτάτη* *prima ac diuiniffima* iudicata, nunc, heu pudor, ab Ariſtocratia, optimatum dominio, quæ de præſtantia perfractè mecum contendere audet, laceſſita, ad eximie veſtræ pietatis aſylum, æquiſſimaque ſuffragia confugio. Ratum & compertum mihi eſt, nullam apud vos a nimi turbationem effrænis æmulæ meæ illecebras illaturas, nullaue effecturas vî, quin rectam, veſtræque ſapientiæ conſuetam inſtantes viam, æqua an lance, an lancea tum mea me in priſtina dignitate retineatis, tum perditam huius audaciam, quaſi Rhamnufia Nemefis confringatis.

Atque vt rem ab vltimis repetam, reuocate in memoriam, omnem dominatus formam, vel vnius, vel plurium, vel ſingularum eſſe. Vnus, ſi ex iuſtitia, ac ſponte parentes moderatur, effulget mea conditio, quam ſyncero nomine Regnum, & principatum appellitatis: ſi cōtra fas, viq; inuitos cocercet, tetra emergit tyrannis: Plures, ſi nunquā quicquam præter ſcriptas leges, moreſq; patrios faciunt, emicat Ariſtocratia, optimatum imperium; cum verò leges pronihilo ducunt, & cuncta pro arbitratu ac libidine tractant, oritur paucorum potentia Oligarchia. Singuli denique, ſi ex virtute & honeſtate habenas Reip. ſeclunt cōſurgit popularis adminiſtratio Democratia; ſin autem ſecus

Monar-
chia ſive
Regnum
agit ſuā
cauſam.

Lib. 4.
Polit.

Adagio-
graph.
pag 642

Sex Re-
rum pub.
formæ
ſimplices
Ariſt. 8.
Ethic.
& Plato
in Polit.
Vel tres
ſpecies,
& totidē
trāſgreſ-
ſiones.

Lib. 4.
Ann. ca.
33.

Lib. 2.
Polit.
cap. 2.

Expl. Ta
citus &
reiiicitur
Lipsii in-
terpos.

secus, status plebis efficitur, dicta Ochlocratia. Porro nulla e reliquis quatuor de præstantia mecum ne hiscere quidem vnquam ausa, sola hæc perfractis decentiæ, ac pudoris repagulis, ingrata tollit cornua, inflata, vt videtur, quodam Cornelii Taciti testimonio, Iustiq; Lipsii interpretamento perperam intellecto, quasi ille in quarto suorum Annalium libro, me, an cæteris præstem, in ancipiti posuerit, dum hæc litteris consignauit. *Cunctas nationes, & vrbes, populus, aut primores, aut singuli regunt. Dilecta ex his, & constituta Reipublicæ forma laudari facilius, quàm euenire, vel si euenit, haud diuturna esse potest.* Hic verò cum in altero libro suæ ciuilis doctrinæ in dubium vocauisset, *sed quæ ex his, nempe dominandi formis, optima? diu inquit, hoc in lite, quam soluit, & non soluit idem ille noster. Dilecta ex his &c.*

Post calumniam natam atrociori ac fædiori calumnia nemo vnquam petitus est, quàm petor hodie. Tacitus de me anceps, qui nusquam nisi vnum molitur, ac struit principem? Hoc cene, Lipsi, diu in lite? mea in reliquas præstantia extra omnem controuersie aleam semper stetit. Quid Tacitus soluat, qui nullus ambigit? Neque, quæ tu illi sensum adhibes, ipse habet sed dilecta, inquit, nempe mixta, & constituta ex tribus illis imperandi formis, facilius laudari, quàm euenire potest Reipub. forma. Cogor hic nonnulla meæ præstantiæ capita attingere. Ac primò quidem quis est, qui, si pulcherrimum & admirabilem mundi ordinem ac regimen vel caligante animo contempletur, non illico optimum præstantissimumque exclamet? Quis autem dubitet, quin hic ab vno principe ac Monarcha Deo regatur? ea igitur dominandi facies.

om-

omnium optima ac præclarissima censenda est, quæ sapientissimo summi Principis dominatui quàm existit si-
millima.

Introspevit hoc lynceis naturæ oculis Stagiritēs, dum
duodecimum suorum diuinorum opus, immortali coro-
na potius, quàm coronide claudens, cùm sua, tum Ho-
meri auctoritate, veluti ex alta quadam specula pronun-
ciat, ea quæ sunt, nolunt malè gubernari. *δὲν ἐγὰρ δὲν ποιοῦσιν αὐτὴν,
εἰς πόλιν αὐτὸς εἴρω, εἰς βασιλεὺς.* Non est bona dominatio multorum,
ἓν τις βασιλεὺς, ἓν τις βασιλεὺς. *Unus sit princeps, unus Rex* Deinde, hæc regendi norma
apprimè rerum parenti Naturæ congruit, quæ rebus sin-
gulis a se procreatis vnum impertit principium: vnum
membris elargita principium cor, vnum corpori ani-
mam, vnam animæ mentem, *Unum imperii corpus,*
inquit Politicæ facultatis princeps Tacitus, *vnus animo*
regendum est. Monstri, monstri vicem Res illa præsefert
publica, cuius collo plura aptantur capita. Turbas, &
discordias trudes, vbi plures dominantes intrudas: dissi-
diis ac seditionibus suis, cùm se, tum Rempublicam lace-
rabunt. E Delphico tripode delatum censeto, quod ar-
duum, eodem loci potentiam, & concordiam esse. Quid? ec-
quis vnquam in tanta est rerum humanarum caligine,
aut in vetustatis monimentis tam tyro, quin sciat, dum
sepenumero Res aliqua publica sæuientis ambitionis mul-
torum procellis huc atq; illuc miserabiliter agitata & distra-
cta, salutare visum fuisse, *omnem potestatem ad vnum con-*
ferri? vt illa vnus ductu & auspicio recta, ea obliteraret
errata, quæ multorum libido inuexerat. Sapientissimi
Romani, quod reliquæ quoque gentes sæpe factitarunt,
periculosissimo quoquo Reipl. tempore, magistrum po-
puli

Arist. li.
br. 12.
Metaph.
in fine.

Homer.
Iliad.

Lib. 1.
Annal.
cap. 12.

Tacitus
lib. 4.
Annal.
cap. 4.

Tacit.
Lib. 1.
Hist.

puli Dictatorem dictabant, in quo summa rerum pote-
tas, & ius maiestatis, ac totius imperij re ipsa Regiū erat.
quia *discordantis patriæ*, vt Tacitus loquitur, *non aliud re-
medium fuit, quàm si ab vno regeretur*. Planè. quia cū ab
vno regitur, tum ad suum principium redit, & conquie-
scit. Enimvero vnus aliquis priscis illis temporibus homi-
nes, cum per syluas & nemora ferarum more vitam agi-
tabant, eximia ac diuina quadam sapientia in commu-
nem societatem iunxit, oppidis ac mænib. cinxit, saluari-
bus institutis rexit, & ad virtutis iter direxit. Vnius fuit hæc

Horat.
in Arte
Poet.

*sapientia quondam Publica priuatis secernere, sacra profanis,
Concubitu prohibere vago, dare iura maritis,
Oppida moliri, leges incidere ligno.*

Domus ea, quæ vnus ratione regitur, omnibus instru-
ctior est rebus, & apparatior: nauis optimè cursum con-
ficit ea, quæ vno scientissimo gubernatore vtitur: exerci-
tus, cui præpositus est sapiens & callidus imperator, om-
nibus partibus commodius regetur, facilius inibit discrimina,
decertabit felicissimè. Respubl. magna quæpiam
domus est, & Rex, quemadmodum Plato loquitur, *sapiens
bonusque, gubernabit semper ita ad subditorum salutem respi-
ciens, vt ad nautarum, nauisque salutem respicit gubernator.*

In Polit.
in princ.

μὴ γὰρ βλάψαι, inquit. Thucydides, καὶ τὸ πλεῖστον τὸν στρατηγὸν καὶ τὴν ἀ-
ναρχίαν plurimum nocere, & multitudinem imperantium, &
Lib. 4. *regimen nullum ac incertum*. Sileo, quod Regia mea con-
ditio omnium antiquissima sit, omnes antiquæ gentes pri-
mū Regibus paruerunt, inquit latini eloqui pater Tul-
lius. Eorum verò, quæ ad imperium ac religionem spe-
ctant, vel ex Apollinis Pythii oraculo, antiquissima quæque

Lib. 3. de
legib.

optima

optima. Sileo, quod prisca & sancta mortaliū gens, in Re-
gem quemquam euehebat, vel ob singulare ac palmare
aliquod acceptum beneficium, *quod est optimorum virorum* Arist. 1. 3
officium, vel quod animi corporisve dotib. antestaret, quò
ceteros tueretur ac defensaret. vnde Reges, Græco vati
nuncupati sunt, *τοῖς βασιλεῦσι* Pastores, populorum. Sileo,
quod Rex constituitur subditis ceu Idea & exemplar vir-
tutum, in quem cunctorum conici debent oculi, quippe
Rex, vt inquit Plato, *Deus quispiam humanus est*. Huiusmo-
di autem facilius ac felicius vnum, quàm plures inueneris.
Nihil de mea diuturnitate dicam, ad quam nulla vnquā
Rerum publicarum ne anhelare quidem potest. Nihil de
mea amplitudine, & ditionis propagatione, quæ tāta ple-
rumque extitit, vt meritis laudibus exceptum sit Octau.
Augusti monitum, *coercendi intra terminos imperii Roma-* Tacit.
ni. Nihil quod expeditior ac liberior sim, nam *quæ in cō-* lib. 1.
muni expostulantur, tardas priuatam gratiam statim merea- cap. 21.
re, statim recipies. Nihil denique quod secretior, resolutior, Lib. 1.
augustior. Ea, *ea est dominandi ratio*, inquit, Tacitus, *vt* Annal.
non aliter constet, quàm si uni reddatur. Perit humanæ so- Tacit.
cietatis, nedum imperii vnitas, vbi non præest vnus. lib. 1. c. 6
Ann.,
Sed iam altera matrona introduci rogat. ergo

Altera iam gressus multo veneranda decore,
Conuersis studiis, & maiestate virili
Fert matrona potens: cui tempora circum
It multum compacta auro radiante corona.
Purpurea chlamide, & fulgenti murice peplo
Velatur: spirant aspectus undique flammis.
Grandæuo sedet in solio, gemmisque referto.
Virgarum in dextrâ fascis, cuiserta coronant

Describi
 tur Ari-
 stocratia
 ex Icono-
 log. Rip.

*Laurea summum apicem : stat læuà Martia cassis
Hinc pollubrum ingens, & vasta crumena metallo
Omni plena iacet : stant dextra a parte secures,
Arma Tribunitiæ, aucti libertatis honores.
Blandiloquo hæc tales effundit pectore voces.*

Aristo-
cratia
agit par-
tes suas.
Obuiam
it ratio-
nib Mo-
narchiæ.
Maieſtatis tuæ oblita ſoror, admirationem grauiffimo
huic confeſſui inieciſti. Si te quoties laceratam exce-
pi ſinu, recoleres, haud tam frigide nunc exaſiſſes. Quid
te intemeratæ, ſummaque ſummi numinis gubernationi
ac rectitudini confers, quæ in tumidam & cruentam ty-
rannidem pæne ſemper delabere? Specioſa vocabula Re-
gnum, principatum, populorum ſalutem, ſubditorum
vindictam, palam, & ut audiant omnes, quaſi Orci galeam
obtendis, quæ ſub lingua, & introſum tute vana & inania
cenſes, niſi quacunq; machina ad rem tuam detorqueas.
Natura verò aut plura, aut vnum vni elargitur principiū,
quod ab recto & conſtituto eius tramite nunquam deſci-
ſcit, tu ferè ſemper. Quis verò tibi conceſſerit, aut initio
genus humanum in montibus ac ſyluis diſſipatum, non
plurium prudentum conſiliis compulſum potius, quàm
vnius nutu deſlexum, ſe oppidis manibusque ſepſiſſe, aut
verò reliquas vtilitates, ſue conſtituendis, ſue conſer-
uandis ciuitatibus non a pluribus ſapientibus ac fortibus
viris, ſed ab vno quopiam eſſe inſtitutas? Quis illud dede-
rit, cum plures diſſidiis ac ſeditionibus Rem publicā ſcin-
dunt, manere amplius & conſiſtere Ariſtocratiæ digni-
tatem? Inuertunt funditus rerum faciem, & factionem
inuehunt paucorum.

Euripide
in Phæ-
nifs.
Iliad.
N.

*Iam verò vir vnus nemo cuncta diſpicit; & ut Polydamas
apud Homerum alloquitur Hectorem*

Aa-

Αλλ' οὐ πως ἅμα πάντα δαήσεις αὐτὸς ἑλίδαι.
ἄλλω μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμικὰ ἔργα,
ἄλλω δ' ὀρχήσων, ἑτέρω· ἰθαριν, καὶ δόιδαν,
ἄλλω δ' ἴν' ἐήδεαι τίθει νόον Ὀδυσσεύς.

*Haudquaquam poteris sortirier omnia solus :
Namque alii Diui bello pollere dederunt.
Huic saltandi artem, voce huic, citharaque canendi ,
Rursum alii inseuit sagax in pectore magnus
Iuppiter ingenium .*

Quod vnus non videt, alter introspicit. quod hic præstare non valet, ille peragit, atque ex veteri sententia *vnus nihil, duo plurimum pollent*. Deinde, dignitatem, & virtutē, quam vnā magni duco ac facio, effusiores & augustiores, quā Regnum, includo. Conspiratio sum multorum virtute & nobilitate præstantium, quasi multorum Regum in vnum virtutis scopum collimantium. Quid verò? plures probi & eximii viri honestatis nexu ad imperium nexi, acrius cuncta prospiciunt, alacrius disponunt, diligentius perpendunt, exquisitius deliberant, lente festinant, maturè exequuntur, minus ab animiurbationibus impelluntur, a recta denique rationis orbita minimè distrahuntur. *Singuli decipere, ac dici possunt; nemo omnes, neminem omnes fecellerunt.*

Plin. in
Paneg.

Audi diuinum vatem,

ἀλλ' ἴφομαρτέστον· πλεόνων δέ τι ἔργον ἀνείνων.

Adsitis comites; multorum industria namque plus pollet. Homer.
Audi etiam, quo tantopere triumphas, & albis inueheris Iiad. p.
equis, Aristotelem, quid de me quasi vocalissimus ac stentor Arist. lib
toreus quidam præco inclamat, cum, inquit, *plures sint,* 3 Polit.
vnusquisque partem habet virtutis ac prudentiæ; & fiunt in cap. 11.
vnus

*Unum collati quasi himo unus, qui multos pedes habeat, mul-
 tasque manus, multosque sensus, & eodem modo circa mores,
 & intelligentiam, quapropter melius iudicant multi, alii
 enim aliud, & cuncti cuncta discernunt: Vin' eius quoque
 audire exemplū? perinde, inquit, in optimatur: imperio
 contingit, atque in conuiuio, quod per rō apparatus ac
 magnificentius celebratur, in quo plures symbola contu-
 lerunt, quā quod ex vnius erogatione fit. Parco, quod
 cum nasci, & generari a principibus sit fortuitum, nec ultra
 aestimetur. plerumque apud te vsuuenit, vt vnus ille rectu-
 rus, quasi ex orci faucibus emergat coinquinatus, impro-
 bus, scelestus, monstrum nulla virtute redemptum a vitiis,
 cui parere non modo virtutis non est, sed est potius im-
 manitatis, omnem humanitatem repellentis. Apud me ve-
 rō in publicis conferendis muneribus, & demandandis
 dignitatibus electio optimum quemque inuenit. Et, si eligere
 velis, consensu monstratur. Parco, quod si fato quopiam
 vnquā obtingat, vt vnus ille affulgeat an bonus, an
 semibonus, turba, & rapacitas assentatorum, ac ministro-
 rum efficit, vt quod olim Diocletianus conquerebatur,
 bonus & cautus Imperator vendatur. Parco. Sed dum Ari-
 stocratia tam honestē partes suas tuetur, subitus mihi ne-
 scio quis fulgor obuersatur. Cerno, cerno eminus longē
 venerabiliorem: eam purgatis mentibus, & auribus exci-
 pitote.*

Tacitus
 lib. 1.
 Hist.

Iuuenal
 satyr. 4.

Tacitus
 lib. 1.
 Hist.

Plin. in
 Paneg.

Aquore

AETERNARESPUBLICA VENETA
 Aquore iam medio surgit matrona serena
 Tertia; mortali non par formaque habituque;
 Eximiis superas sed diuas vultibus æquat.
 Regale in capite exurgit diadema coruscum,
 Nobile curuatum constringens vertice culmen.
 Ambrosii lambunt humeros dulcesque capilli,
 Raros magnificè spirantes undique odores.
 Excelsa, ac nitidis Sella fulgente smaragdis
 Sublimis, gaudensque sedet: vestitur honesta
 Palla: & picta sagax obducunt stragula pectus.
 Velamenta iacent, ornatus diuite collo,
 Blandicolora, tulit quæcunque & Gadis, & Indus.
 Leuâ profligatæ Astræ signa, bilances,
 Innocuis pacem, penam sed fontibus acrem
 Continet: at dextræ indomitus custosque vigilque
 Arrectus læuo nitidum Leo diripit ensẽ
 Vagina extractum: dextro fert ungue quietem,
 E Cælo æternam pacem, vitamque serenam.
 Nauiger inde maris reuerenter poplite flexo
 Exhibet obsequium Neptunus: iamque cohortes
 Tritonum rauca, Nympharumque agmina fusa
 Applaudunt: clamantque omnes, SIS LAETA, BEATA.
 Agnoscitis, opinor, DOMINAM, & vel ipsa acrosti-
 chis, hoc est, primæ versuum continuo ordine sequentiũ
 litteræ indicant, quæ sunt, AETERNARESPUBLICA,
 VENETA. Mixta, inquam, est dominandi forma ex Re-
 gia & Aristocratia. Complicantur enim sex illæ simplices
 Rerumpublicarum formæ, & varia consurgunt mixta im-
 peria. Regia hic effulget maiestas in Serenissimo, Perpe-
 tuoque Principe: in reliquis verò Reipublicæ luminibus
 imperium optimatum.

Describ.
 Sereniss.
 Respub.
 Veneta:

In

Forma imperandi mixta ex Regia & Aristocratia præfertur cæteris omnib.
 In hac ergo regnandi forma coniunctim inuenire est, quicquid perfecti in Regia, & optimatū seorsim ac separatim apparet. Hæc ornata est vtriusq; illius dignitate, munita vtriusque virtute, conspicua vtriusque splendore, immunis ab innumeris incommodis, quibus vtraq; illa disiuncta ac dissociata existit obnoxia. Vt merito atq; optimo iure diuinus Plato, quamuis facta comparatione inter simplices, Regiam administrationem prætulerit, nihilominus hanc mixtionem ex Regia, & Aristocratica apprimè salutarem existimauerit, eamque veluti septimam ac præstantissimam posuerit, dum inquit. *Singulis in duas diuisis, sex efficiamus, rectamque ipsam veluti septimam ab aliis secernamus.* Ita ita, rectamque ipsam veluti septimā ab aliis secernamus. Et si Aristoteli inter reliquas Rerum-publicarum formas, Regia, & optimatum administratio etiam seiunctæ visæ sunt rectæ, coniunctæ redduntur rectissima, perinde atque duo odora corpora consociata, fiunt fragrantissima. Huic ergo Serenissimæ matronæ, Æternæ Reipublicæ Venetæ, mixtæ inquam imperandi formæ ex Regia, & optimatum, vtraque illa matrona, Monarchia, & Aristocratia, disiuncta ac solitaria assurgat: Huic porrigat herbam, & digitum vltro attollat. Huic equidem inter omnes dominatus formas, deliberato consilio, firmaque sententia primas decerno, & ambabus vlnis palmam do, dedicoque, existimans idem vos etiam præstituros.

F I N I S.